

**REGgie**

**.SE:s beslut**

**Dokumentnummer:**

**Senast sparad:** 26 juni 2007

© SE, Stiftelsen för Internetinfrastruktur 2007



## Innehållsförteckning

# Innehållsförteckning ..... 2

## 1 Introduktion ..... 3

- 1.1 Detta dokument ..... 3
- 1.2 Förkortningar och definitioner ..... 3
- 1.3 Referenser ..... 4
- 1.4 Typsnitt ..... 4
- 1.5 Om .SE ..... 4

## 2 Ny affärsmodell för .SE ..... 5

- 2.1 Motiv för en ny affärsmodell ..... 5
- 2.2 Konsekvenser av en ny affärsmodell ..... 5
- 2.3 Beslutsunderlag och utgångspunkter ..... 6

## 3 Viktiga utredningspunkter ..... 7

- 3.1 Tjockt respektive tunt Registry ..... 7
- 3.2 Last Resort ..... 7
- 3.3 Ansvar för slutkund ..... 7
- 3.4 Direktregistreringar ..... 7
- 3.5 Inlåsnig ..... 8
- 3.6 Övergång till ny affärsmodell – hantering av slutkunder ..... 8

## 4 Beslut om ny affärsmodell ..... 9

- 4.1 Tjockt eller tunt Registry ..... 9
- 4.2 Last Resort ..... 10
- 4.3 Ansvar för slutkund ..... 12
- 4.4 Direktregistrering ..... 14
- 4.5 Inlåsnig ..... 16
- 4.6 Övergång till ny affärsmodell för .SE ..... 18

## 5 Sammanfattning av .SE:s beslut ..... 21

### Figurförteckning

- Figur 1: Ny affärsmodell – Registry Registrar-modell med Last Resort ..... 21

# 1 Introduktion

## 1.1 Detta dokument

.SE (Stiftelsen för Internetinfrastruktur) driver ett projekt med målet att förändra .SE:s affärsmodell i en riktning mot vad som kan liknas vid en Registry Registrar Model of Last Resort. Vi väljer dock att kalla det en partnermodell för att undvika eventuella missförstånd kring vad som är en korrekt definition. .SE har inom ramen för projektet samlat in synpunkter som grund för styrelsens beslut om vad det konkret innebär och vilka delar det omfattar. I detta dokument redovisas de beslut som styrelsen fattat kring detaljer i den ändrade affärsmodellen.

## 1.2 Förkortningar och definitioner

<b>.SE Registrar</b>	Den del av .SE som agerar Registrar och på uppdrag av ett ombud eller innehavare (registrerar och) underhåller uppgifter avseende ett domännamn i .SE.
<b>.SE Registry</b>	Den som ansvarar för administration av toppdomänen .se.
<b>ccTLD</b>	Country code Top- Level Domain, landsdomän.
<b>Domänadministratör</b>	Se Registry.
<b>Domännamn</b>	Ett unikt namn, sammansatt av namndelar, där en i domännamnssystemet lägre placerad domän står före en högre placerad domän. Ett registrerat domännamn är ett domännamn som har tilldelats en viss innehavare.
<b>Elektroniskt formulär</b>	Standardiserade e-postmeddelanden som används för kommunikation mellan .SE (Registry) och dess ombud (Registrar).
<b>EPP</b>	Extensible Provisioning Protocol, ett XML-baserat kommunikationsprotokoll som (i det här sammanhanget) beskriver interaktionen mellan ett Registry och dess Registrarer.
<b>gTLD</b>	Generic Top Level Domain.
<b>Innehavare</b>	Se Registrant.
<b>Last Resort</b>	Funktionen Last Resort finns inrättad för att se till att innehavare av domännamn får en kontinuerlig domännamnstjänst även i det fall en Registrar av någon anledning inte kan fullfölja sitt avtal .SE, t.ex. vid en konkurs.
<b>LIC</b>	Local Internet Community.
<b>Ombud</b>	Se Registrar.
<b>Registrant</b>	Den fysiska eller juridiska person som står registrerad som innehavare av ett domännamn.
<b>Registrar</b>	Den som på uppdrag av ett ombud eller innehavare registrerar och underhåller uppgifter avseende ett domännamn gentemot ett Registry.
<b>Registry</b>	Den som ansvarar för administration av en toppdomän.

---

<b>sTLD</b>	Sponsored Top Level Domain.
<b>Subombud</b>	Se Subregistrars.
<b>Subregistrars</b>	Ett ombud som inte har någon direkt relation med .SE Registry. Styr inte av ett avtal med .SE utan av ett avtal med någon .SE:s Registrarer. Det juridiska ansvaret för en Subregistrar ligger hos den Registrar som anlitar Subregistraren.
<b>Transfer</b>	Processen när en Registrant väljer att flytta från en Registrar till en annan.

### 1.3 Referenser

- [1] PolicyRådGivningsgruppens rekommendationer, 2007-05-23
- [2] Remissvar på 2007-R1-Remissunderlag-ny affärsmodell-SE-A
- [3] .SE:s kundundersökning

### 1.4 Typsnitt

I detta dokument används följande typsnitt:

- Liten fetstil** Används för biblioteksstruktur, filnamn samt in- och utmatningar.
- STORA BOKSTÄVER** Datornamn skrivs alltid med stora bokstäver.

### 1.5 Om .SE

Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.SE) ansvarar för Internets svenska toppdomän, .SE. Kärnverksamheten är registrering av domännamn samt administration och teknisk drift av det nationella domännamnsregistret under .se. .SE är en oberoende allmännyttig organisation som verkar för en positiv utveckling av Internet i Sverige. Genom .SE:s Internetfond avsätter stiftelsen varje år medel till projekt som på olika sätt bidrar till Internets utveckling och användning. Se mer på [www.iis.se](http://www.iis.se)

## 2 Ny affärsmodell för .SE

Utgångspunkten för .SE:s utredning kring frågan om affärsmodell har bl.a. varit styrelsens inriktningsbeslut från 2006-05-30, och .SE:s ambition att alltid ha kundens intressen i främsta rummet.

Skälet till att .SE arbetat med utgångspunkt i det som kallas Registry Registrar-modell med Last Resort är att det är en redan etablerad modell, även om den inte är identiskt utformad hos var och en av de TLD:er som tillämpar modellen. För att förhindra missuppfattningar kring vad som är en korrekt definition av en Registry Registrar-modell med Last Resort så är det viktigt att som läsare snarare tänka i termer av en ”partnermodell”.

I detta avsnitt redovisar .SE motiv för och konsekvenser av en ny affärsmodell för .SE, och de beslut som fattats av .SE:s styrelse vid styrelsemöte den 18 juni. I avsnitt 3 beskriver vi viktiga delar av den nya affärsmodellen, i avsnitt 4 de synpunkter som inkommit på .SE:s remissdokument R2007-1 samt styrelsens beslut. I avsnitt 5 slutligen sammanfattas styrelsens beslut.

### 2.1 Motiv för en ny affärsmodell

Det främsta motivet bakom förslaget till förändring av affärsmodellen är att .SE vill skapa en tydlig kundrelation, framför allt med nya kunder. För befintliga kunder är detta ett mindre problem då dessa efter flera år har lärt sig hur det fungerar, men för nya kunder kan situationen upplevas som förvirrande.

I den nuvarande modellen har kunden dubbla kontaktytor. Kunden kontaktar en Registrar och får hjälp med att registrera ett domännamn och i förekommande fall också med att knyta tjänster till domänen. Därefter hanterar .SE kontakterna med Registranten rörande domännamnet och sköter den fortsatta administrationen, medan eventuella övriga tjänster hanteras av Registraren. Ur kundens perspektiv kan detta skapa oklarhet om vilken part man har kundrelationen med, och för vilken tjänst.

En annan nackdel är att det med nuvarande modell inte finns tillräckligt starka incitament för .SE:s egna Registrarer att marknadsföra och sälja just .SE-domäner, då de i princip tappar relationen med Registranten efter första året. Det är svårt att med nuvarande modell skapa en effektiv säljorganisation för såväl inhemska som utländska ombud som arbetar med försäljning av ett större antal olika toppdomäner. Det finns en tydlig önskan från .SE:s Registrarer att .SE ska anpassa sin verksamhet till en mer standardiserad modell.

.SE måste som Registry också vara en kostnadseffektiv organisation. Därmed måste vi också finna en affärsmodell som ger oss stöd för att ge ombuden större ansvar för kundrelationerna i framtiden, hellre än att vi själva tar hand om snart en miljon kunder eller ännu fler.

Det finns alltså ett antal fördelar med att förändra nuvarande affärsmodell till en partnermodell. En av de främsta fördelarna är givetvis att kundrelationen blir tydligare om en Registrar får hand om Registranten från registreringstillfället och tills vidare.

### 2.2 Konsekvenser av en ny affärsmodell

I den befintliga affärsmodellen finns det en inbyggd trygghet för slutkunder att de verkligen är kund hos .SE, även om aviseringen första året sker via Registrar. Det betyder att alla befintliga kunder just nu redan har en direktrelation med .SE i form av ett avtal och är vana

vid att ha en sådan relation. De har också under en längre tid haft en kostnad som är den som .SE tar ut i form av en årsavgift (f.n. 120 kr + moms).

När vi diskuterar konsekvenserna av en ny affärsmodell är det viktigt att vi delar upp dessa i det som gäller för nya kunder respektive det som gäller för befintliga kunder.

Utgångspunkten har hela tiden varit att göra det som är bäst för våra slutkunder och att vi inte vill hamna i ett läge där befintliga kunder känner sig straffade eller tvingas till förändringar på ett eller annat sätt på grund av den nya affärsmodellen. .SE:s agerande ska kännetecknas av ansvarstagande gentemot våra befintliga kunder, vilket innebär att vi vill åstadkomma följande:

- Valfrihet för kunden.
- Undvika inlåsnings effekter.
- Leva upp till Toppdomänlagens krav på öppenhet och icke-diskriminerande villkor.
- En sund marknad med fri konkurrens.

## 2.3 Beslutsunderlag och utgångspunkter

Som stöd för de beslut som styrelsen fattade den 18 juni beträffande affärsmodell har .SE dels genomfört interna utredningar, dels inhämtat en rad underlag utifrån.

.SE har haft frågor om de viktigaste delarna i den nya modellen ute för remiss. 24 svar inkom på remissen. Av dessa var 15 svar från ombud, däribland ombudsföreningen. 4 svar lämnade remissen utan synpunkter.

.SE har inhämtat Policyrådgivningsgruppens (PRG) synpunkter på förslaget om ny affärsmodell samt om övergångsförfarandet.

.SE har dessutom genom undersökningsföretaget Mistat genomfört en kundundersökning med intervjuer av 500 företagskunder respektive 500 privatkunder, slumpmässigt utvalda, som har besvarat motsvarande frågeställningar.

Under utredningsarbetet har .SE också gjort jämförelser (benchmarking) med situationen i andra TLD:er som vi betraktar som närliggande ur olika aspekter som t.ex. storlek och organisation. De TLD:er vi studerat är .DK (DKHostmaster), .NL (SIDN), .PL (NASK), .NO (Norid), .AT (Nicat), CH (Switch), .FI (Ficora), UK (Nominet), DE (Denic), LU (Fondation Restena) och .EU (EURid).

.SE har även studerat andra TLD:er som redan har en modell som motsvarar Registry Registrar Model med Last Resort.

Slutligen har .SE med hjälp av företaget Adando gjort jämförelser med situationen i företag inom andra branscher vilka också har en affärsmodell som innefattar återförsäljare/ombud. Resultatet från den delen av vår benchmarking redovisas separat.

### 3 Viktiga utredningspunkter

Styrelsen bad efter sitt inriktingsbeslut 2006-05-30 .SE att ta fram utförligare beskrivningar av vissa vitala delar i en ny affärsmodell som behövde analyseras mer genomgående. Dessa beskrivningarna ingick i ett underlag som skickades ut på remiss 2007-02-09.

Remissunderlaget omfattade beskrivningar och förslag kring de väsentliga delar som .SE anser utgöra basen för en ny affärsmodell. Den omfattade också förslag om hur en övergång bör hanteras. Följande är en kort beskrivning av respektive del.

#### 3.1 Tjockt respektive tunt Registry

En frågeställning är om .SE ska vara ett tjockt Registry eller ett tunt Registry. Ett tunt Registry innebär i princip att all kontaktinformation om Registranten stannar hos Registraren och att Registryt enbart har uppgifter om domännamnet, DNS-data och vem som är Registrar för domänen.

Ett tjockt Registry innebär att Registryt utöver det som finns i ett tunt Registry också har utförlig kontaktinformation om Registranten lagrad i sin kunddatabas.

Om ett Registry till viss del även är Registrar och erbjuder direktregistreringstjänster betraktas detta också som ett tjockt Registry.

I Lag om nationella toppdomäner för Sverige på Internet (SFS 2006:24), i fortsättningen kallad Topppdomänlagen, sägs bl.a. att en domänadministratör skall föra ett register över tilldelade domännamn under toppdomänen och löpande upprätta säkerhetskopior av registeruppgifterna. Lagen ställer också krav på vilka uppgifter registret ska innehålla, krav på deponering av uppgifterna hos tillsynsmyndigheten (PTS) samt krav på att uppgifterna ska kunna hämtas utan avgift via Internet.

#### 3.2 Last Resort

I en Registry Registrar-modell är det vanligt förekommande att man tillämpar en Last Resort. Funktionen Last Resort inrättas för att se till att Registranten har en kontinuerlig domännamnstjänst även i det fall en Registrar av någon anledning inte kan fullfölja sitt avtal med .SE, t.ex. vid en konkurs. Namnet Last Resort indikerar att det endast skulle handla om en begränsad tid till dess att Registranten valt en ny Registrar.

.SE föreslog i remissen inrättandet av en Last Resort och ställde frågan om vad man ansåg om detta och om den föreslagna tidsbegränsningen för att välja ny Registrar.

#### 3.3 Ansvar för slutkund

Frågan ställdes i remissen om vem som ska ha relationen med slutkund. Ansvaret för slutkunden föreslogs i remissen överföras till Registraren, men att .SE även i fortsättningen skulle ha slutkundsavtal med de kunder som vid övergången redan har slutkundsavtal med .SE.

#### 3.4 Direktregistreringar

Frågan ställdes i remissen om .SE skulle erbjuda en möjlighet för kunder att registrera domännamn direkt hos .SE, utan att gå via ombud.

### **3.5 Inlåsnig**

Frågan ställdes om hur risken för inlåsnig bedömdes, och om .SE ska ställa krav på ombuden att domännamn ska erbjudas som fristående produkt.

### **3.6 Övergång till ny affärsmodell – hantering av slutkunder**

En viktig frågeställning i remissen rörde hur Registryt (.SE) ska hantera befintliga Registranter vid en övergång till en ny affärsmodell. Den dagen .SE övergår till en ny modell kommer det att finnas ett stort antal Registranter hos .SE som kommer att erbjudas möjligheten att välja Registrar. Frågan ställdes om hur övergången skulle ske, tre olika handlingsalternativ lades fram.



## 4 Beslut om ny affärsmodell

I följande text redovisas de beslut som .SE:s styrelse fattat om de olika delarna i en ny affärsmodell, tillsammans med en kort beskrivning av de underlag som legat till grund för besluten beträffande ny affärsmodell, relation med slutkunder, möjlighet till direktregistrering och risk för inlåsnings effekter.

### 4.1 Tjockt eller tunt Registry

#### Fråga 4.1: Vad anser ni om att .SE är ett tjockt Registry?

Bland världens TLD:er kan .SE konstatera att många redan infört en affärsmodell som bygger på Registry Registrar. En av de viktigaste skillnaderna är bl.a. huruvida en TLD har ett ”tjockt” eller ”tunt” Registry. Generellt kan man säga att ccTld:er brukar ha ett tjockt Registry medan det är mer vanligt att gTLD:er har ett tunt Registry.

#### 4.1.1 REMISSEN

Förslaget om att .SE ska vara ett tjockt registry tillstyrktes av i princip alla som besvarade remissen. **Datainspektionen** poängterade att .SE genom Toppdomänslagen har en skyldighet att värna om privatpersoners känsliga personuppgifter som inhämtas i samband med registrering av domännamn. **PTS** anser i likhet med .SE att ett tjockt Registry skapar förutsättning för domänadministratören att uppfylla de krav på förande av register som uppställs i 6 § och det krav på överföring av uppgifter som uppställs i 8 § lagen (2006:24) om nationella toppdomäner för Sverige på Internet, toppdomänslagen. Även **Ombudsföreningen** menar att det med tanke på lagen 2006:24 i dagsläget inte finns något alternativ än att införa ett tjockt Registry.

#### 4.1.2 REKOMMENDATION FRÅN PRG

PRG gör bedömningen att toppdomänslagen (2006:24) kräver att .se skall vara ett tjockt Registry. Det finns därför i dagsläget inte utrymme för att överväga några andra alternativ.

#### 4.1.3 KUNDUNDERSÖKNING

Frågan har inte ställts till kunderna. Det är Toppdomänslagen som anger villkoren. Tillsammans med Personuppgiftslagen lägger det ramarna för vad .SE behöver göra.

#### 4.1.4 .SE:S BESLUT

.SE beslutar att man även i fortsättningen ska vara ett tjockt Registry. .SE anser att detta bäst motsvarar kraven i Toppdomänslagen och dessutom underlättar funktionen med Last Resort, vilket har framförts av remissen såväl som av PRG. Det ligger också närmare vår nuvarande modell och är i linje med utvecklingen inom andra ccTLD:er. Ett tjockt Registry underlättar kontroll över registerinnehållet och möjligheten att dels hålla en god registerkvalitet, dels erbjuda tillgång till uppgifter på ett samordnat sätt, exempelvis via Internet. .SE kommer att ställa höga krav på databaskvalitet, och förvänta oss att alltid snabbt få aktuell information från våra Registrarer.

## 4.2 Last Resort

**Fråga 5.1: Vad anser ni om att .SE inför en Last Resort?**

**Fråga 5.2: Vad anser ni om tidsbegränsningen på ett år för val av ny Registrar?**

Hos de TLD:er som har en Registry Registrar-modell är det vanligt förekommande att man även tillämpar en Last Resort. De studier som gjorts av andra toppdomäner avseende hantering av Registranter i Last Resort visar att detta tillämpas exempelvis hos bl a .PL (Nask), .NO (Norid), .AT (nic.at) och .EU (EURid). Dessa har löst funktionen Last Resort på lite olika sätt. Det är t.ex. inte alla som avregistrerar domänen efter en viss tidsfrist och alla har inte heller någon tidsbegränsning.

Funktionen Last Resort inrättas för att se till att Registranten har en kontinuerlig domännamnstjänst även i det fall en Registrar av någon anledning inte kan fullfölja sitt avtal med .SE, t.ex. vid en konkurs. Det finns dock ingen entydig definition av begreppet. De studier som gjorts av andra toppdomäner avseende hantering av Registranter i Last Resort visar att dessa har löst funktionen på lite olika sätt. Det är t.ex. inte alla som avregistrera domänen efter en viss tidsfrist, och alla har inte heller någon tidsbegränsning för hur länge en Registrant får ligga kvar i en Last Resort.

### 4.2.1 REMISSEN

Av de som besvarat dessa frågor i remissen **tillstyrker** dessa helt eller delvis inrättandet av en Last Resort. Från de som tillstyrker delvis är den starkaste invändningen att konkurrens med andra Registrarer måste undvikas. Svaren när det gäller tidsfristen för hur lång tid kunden ska få på sig att byta från Last Resort till annan Registrar är mycket varierande. Synpunkterna är allt från att det ska vara mycket kortare tid, att förslaget om ett år är bra eller att det inte behövs någon tidsfrist alls.

**PTS** anser att en En Last Resort-lösning medför en för Registranten säkrare tjänst och framhåller att .SE har att se till att verksamheten bedrivs på ett säkert och effektivt sätt i allmänhetens intresse. PTS lämnar i övrigt inga synpunkter på Last Resort-lösningen eller den tidsbegränsning som .SE föreslår.

**Ombudsföreningen** anser att det i händelse av konkurs, om en registrar missköter sina åtaganden eller för de innehavare som initialt inte har någon registrar måste finnas en smidig lösning, men att det är viktigt att det inte konkurrerar med de registrars som verkar på marknaden, dvs. bara utgör ”hemvist åt de husvillan”. Ombudsföreningen föreslår att en Last Resort drivs gemensamt av .SE och Registrars.SE. När det gäller tidsfristen återspeglar även ombudsföreningens svar att ombudskåren inte en enad syn på frågan.

### 4.2.2 REKOMMENDATION FRÅN PRG

PRG anför att de har ägnat stor kraft åt att diskutera vad som ligger i begreppet Last Resort och kommit fram till att begreppet har en oklar innebörd och att det därför är olyckligt använda det. PRG rekommenderar en analys av vilka möjliga scenarion som behöver hanteras och hur. PRG:s rekommendation är att:

- begreppet Last Resort inte bör användas,
- policyer ska utarbetas för vad som händer i olika scenarion,
- dessa policyer ska göras till en del av avtalet mellan parterna.

### **4.2.3 KUNDUNDERSÖKNING**

I kundundersökningen har kunderna besvarat frågan om sitt generella intresse av ändring i modellen för sin relation med .SE. Svaret är tydligt, kunderna är inte särskilt intresserade, de flesta förhåller sig neutrala till frågan, och efterlyser definitivt inte någon stor förändring. Några är ganska eller mycket positiva (26 % av företagskunderna och 30 % av privatkunderna). Det finns dock en ganska stor andel som är ganska eller mycket negativa till en sådan förändring (22 % av företagskunderna, 10 % av privatkunderna).

### **4.2.4 .SE:S BESLUT**

.SE beslutar att inrätta en Last Resort i samband med övergång till den nya affärsmodellen. Det innebär i princip att .SE driver en egen registrarverksamhet vars uppgift bl.a. är att hantera de situationer där någon Registrar av någon anledning inte kan fullfölja sitt avtal med Registry för .SE, t.ex. vid en konkurs. Det innebär att Last Resort tar över Registranten och dennes domän(-er) intill dess att denne valt någon annan Registrar.

## 4.3 Ansvar för slutkund

**Fråga 6.1: Var anser ni att slutkundsavtalet bör ligga, hos .SE eller hos Registrar?**

**Fråga 6.2: Vilka är de huvudsakliga motiven för ert ställningstagande?**

Som Registry har .SE i sin nuvarande affärsmodell slutkundsavtal med samtliga Registrarer.

I Registry Registrar-modellen blir det mer naturligt att Registrarnten har slutkundsavtal med den Registrar som ursprungligen registrerar domänen. SE Registry kommer därför att, i sitt avtal med sina Registrarer, säkerställa att nödvändiga regleringar för tilldelning, innehav och nyttjande av domännamn gäller för domännamnstjänsten (dagens Allmänna villkor).

I Registry Registrar-modellen med Last Resort kommer .SE att ha slutkundsavtal med de Registrarer som, av någon anledning, tillfaller Last Resort. .SE kommer även ha slutkundsavtal med de Registrarer som vid övergången till den nya modellen väljer att ligga kvar i .SE. .SE kommer dessutom att ha slutkundsavtal med sådana Registrarer som väljer att registrera domännamn direkt hos .SE.

Vid den jämförelse som gjorts med andra toppdomäner avseende var slutkundsrelationen föreligger har .SE funnit att den vanligast förekommande modellen är att slutkundsavtal föreligger mellan Registry och Registrar. I två fall, .eu och .com, skiljer det sig åt genom att slutkundsrelationen föreligger mellan Registrar och Registrar.

### 4.3.1 REMISSEN

Remissvaren ger **inget entydigt svar** på frågan om var slutkundsavtalet bör ligga. Bland ombuden har den övervägande delen angett att slutkundsavtalet ska ligga hos Registrarer medan det i svaren från myndigheter och organisationer väger jämt. Det tyngsta motivet för detta är att det blir enklare för slutkunden om denne bara behöver ha avtal med en part. Samtidigt föreslår många att .SE bör ställa högre krav på ombuden. De innehavare som ligger hos Last Resort bör i konsekvensens namn då också ha avtal med den parten. Det framhålls även som viktigt att .SE i avtalet mellan Registry och Registrar villkorar så att kunderna inte läses in utan enkelt kan byta Registrar.

**PTS** anför att domänadministratören enligt toppdomänslagen ansvarar dels för den tekniska driften och förande av register, dels för att regler för tilldelning, avregistrering, och överföring av domännamn är utformade så att namntilldelning sker på ett sätt som ger möjlighet till insyn och garanterar att diskriminering inte sker. Intressen som ska beaktas vid utformningen är skyddet för den personliga integriteten och att så många som möjligt ska kunna registrera ett domännamn under toppdomänen. Ansvar för slutkunden, vad avser utformningen av regler för tilldelning och registrering, anser PTS utgör en del administrationen i lagens mening och är därmed domänadministratörens ansvar.

**Ombudsföreningen** anser att .SE bör lämna mer förtroende till Registrarer än vad som sker idag så att en Registrar verkligen kan hjälpa slutkunden i enlighet med intentionerna i det avtal som idag råder mellan .SE och ombudet. De flesta av Ombudsföreningens medlemmar anser att slutkundsavtalet bör ligga mellan Registrarer och Registrar, och att det i avtalet mellan Registry och Registrar klart ska framgå att det är svensk lag som gäller samt vilka rättigheter som Registrarnten har gentemot Registrarer respektive Registry.

### 4.3.2 REKOMMENDATION FRÅN PRG

PRG anser att slutkundsavtalet skall ligga hos Registrar. .SE skall inte ha några slutkunder och därmed inte heller några slutkundsavtal. Nuvarande Allmänna Villkor kommer då inte längre att behövas. Däremot kan det från .SE:s sida behöva ställas krav på vilka avtalsvillkor som en Registrar skall tillämpa i förhållande till sina Registranter.

### 4.3.3 KUNDUNDERSÖKNING

Kunderna har fått frågan om vilken lösning de föredrar av följande (fler svarsalternativ kunde anges):

- Fortsätta tillhöra .SE och i egen takt få välja om och när man knyter sig till ett ombud och så småningom vara tvungen att göra ett val.
- Att under en begränsad tid få välja ombud.
- Att automatiskt bli tilldelad ett ombud och då sannolikt till det ombud där det finns en kundrelation eller där man ursprungligen registrerade domänen.

Svaren ger att kunderna föredrar antingen modell 1, dvs. att fortsätta höra till .SE (39%), eller 3. att automatiskt tilldelas ett ombud (36 %).

### 4.3.4 .SE:S BESLUT

.SE:s beslut är att ett slutkundsavtal i normalfallet ligger hos Registraren vilket innebär att Registraren ingår avtal med Registranten för domännamnstjänsten. Ett slutkundsavtal kommer därmed också att finnas med .SE, för befintliga kunder vid övergång, vid Last Resort och för kunder om vi väljer direktregistrering hos .SE.

## 4.4 Direktregistrering

**Fråga 7.1: Anser ni att .SE ska kunna erbjuda en möjlighet att registrera domäner direkt hos .SE?**

**Fråga 7.2: Om så är fallet, ska den möjligheten omgärdas med någon form av begränsningar?**

**Fråga 7.3: Vilka för- respektive nackdelar ser ni med införande av en direktregistreringstjänst hos .SE?**

Domännamnsregistreringar i toppdomänen .se har sedan 1998 gjorts via någon av .SE:s Registrarer. Dock är det viktigt att notera den trygghet som slutkunden haft i att alltid ha en relation direkt med .SE. Det betyder att slutkunden aldrig har behövt ta ställning för vilket ombud de vill tillhöra eller ens om de vill tillhöra ett ombud. De har alltid tillhört .SE, så i princip har de registrerat direkt hos .SE, men via ett ombud som agerat för .SE:s räkning första året.

Direktregistrering innebär att .SE även i den nya modellen erbjuder kunderna en möjlighet till både ny- och omregistrering av domännamn direkt hos .SE.

Att hantera registrering av domännamn via Registrarer fungerar i allmänhet bra. Resultat från undersökningar som genomförts hösten 2006 och våren 2007 visar att ett stort antal kunder är mycket nöjda med .SE:s befintliga Registrarer, vilket är betryggande då .SE vill ge dessa ett större ansvar för slutkundsrelationen.

De jämförande studier som gjorts med Registryer i Europa som erbjuder direktregistrering visar också att direktregistrering snarare är en regel än ett undantag bland ccTLD:er. Direktregistrering står dock för en mindre andel av registreringsvolymen, och det styrs i hög grad av prissättningen. De Registryer som ägs och styrs av ombud som t.ex. .DE och .UK men även .PL och .ES har större prisskillnader mellan priset för direktregistrering och priset hos Registrar än andra, som t.ex. .CH, .LU och .AT.

Ett av de Registryer som förefaller ha störst likheter med .SE:s situation den närmaste framtiden är .AT.

### 4.4.1 REMISSEN

Möjligheten att införa direktregistrering avslås av majoriteten av remissvaren. I flera svar anger man ändå att OM en sådan möjlighet införs så ska tjänsten ha ett mycket högre pris än hos Registrar. En fördel med direktregistrering som lyfts fram är att de innehavare som idag inte hör till något ombud får ett säkert ställe att vända sig till. I det fallet blir det inte heller fråga om att modellen skapar förvirring eftersom kunden sannolikt redan vant sig vid att få en faktureringsavi från .SE. Ett ombud tillstyrker, men endast i undantagsfall för ”specialregistreringar” som geografiska ord och efter ATF. Även dessa slutkunder bör enligt detta ombud tvingas välja annan Registrar då det är dags att förlänga avtalet.

PTS sammanfattar sina synpunkter på frågorna 7-9 med att framhålla att reglerna för tilldelning och registrering av domännamn ska utformas så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande, med särskilt beaktande av skyddet för den personliga integriteten, användarnas intressen och andra allmänna intressen samt utvecklingen inom Internetområdet.

### 4.4.2 REKOMMENDATION FRÅN PRG

PRG:s rekommendation är att det inte skall gå att registrera några domäner direkt hos .SE.

#### **4.4.3 KUNDUNDERSÖKNING**

Kunderna har fått besvara om de, trots att .SE inte har några planer på att införa direktregistrering av domännamn, ändå i framtiden anser att man ska kunna registrera domäner direkt hos .SE. En stor majoritet av såväl företags- som privatkunder (59% respektive 58%) svarar Ja på frågan och ställer sig alltså positiva till direktregistrering.

#### **4.4.4 .SE:S BESLUT**

.SE beslutar om införandet av en direktregistreringstjänst. Beslutet tas mot bakgrund av resultatet av kundundersökning och av bench marking med såväl systerorganisationer som organisationer från andra branscher och med hänsyn till att vi vill behålla tryggheten och valfriheten för våra befintliga kunder.

Konsekvensen av ett sådant beslut är att .SE inrättar en egen Registrarverksamhet.

Som domänadministratör bär .SE ansvaret för att den nya affärsmodellen inte konkurrerar med .SE:s egna Registrarer.

## 4.5 Inlåsnig

**Fråga 8.1: Anser ni att det existerar någon risk för att en Registrant blir inlåst i relationen med Registrar?**

**Fråga 8.2: Anser ni att .SE ska reglera möjligheten att registrera domännamn som enskild komponent i sitt avtal med Registrarer?**

**Fråga 8.3: Vilka för- respektive nackdelar ser ni med förslaget?**

Registrantens valfrihet utgör en av de allra viktigaste parametrarna för .SE vid utformningen av den nya affärsmodellen. En Registrant ska inte i något läge behöva hamna i en situation där det kan uppstå inlåsnigseffekter.

Inlåsnigseffekter kan uppstå om en Registrar paketerar tjänster på ett sådant sätt att en Registrant inte kan registrera ett domännamn i .se utan att samtidigt ingå avtal om andra tjänster som knyts till domänen och som erbjuds av Registraren.

En Registrant ska inte heller kunna bindas av avtalsvillkor i överenskommelsen med Registraren som försvårar för Registranten att utnyttja möjligheten att byta Registrar.

### 4.5.1 REMISSEN

Majoriteten av remissinstanserna anser att det finns en risk för inlåsnig, och att den risken måste regleras bort i avtalet mellan .SE och Registrar. Om .SE skulle ställa krav på att domännamn ska finnas som enskild komponent finns det en risk att det blir dyrare för kunden, samtidigt är det en fördel att kunden har full valfrihet. I fler svar framhålls också att det är viktigt att det blir enkelt för kunden att göra en transfer, dvs. att byta Registrar.

**PTS** instämmer i att det förekommer bundlade erbjudanden med avtalstider som kan leda till inlåsnig, och att lösningen på detta kan vara att reglera möjligheten att registrera domännamn som enskild komponent i avtalet med Registrarer. **Ombudsforeningen** anser likaså att risk för inlåsnig alltid kommer att finnas, men att det kan regleras så att Registrantens rättighet att byta Registrar är skyddad.

### 4.5.2 REKOMMENDATION FRÅN PRG

PRG anser att det är önskvärt att det går att registrera enbart domännamn utan andra vidhängande tjänster. Registranten skall också kunna byta Registrar när han eller hon vill. Inlåsnig bör motverkas genom regler i avtal mellan Registry och Registrar. PRG:s rekommendation är att:

- - innehavare alltid skall kunna initiera ett byte av Registrar (transfer) och den skall inte kunna nekas av en Registrar;
- - avtalen inte skall innehålla reglering om att en Registrar måste erbjuda tjänsten ”enbart domänregistrering”.

### 4.5.3 KUNDUNDERSÖKNING

Kunderna har inte fått någon direkt fråga. Undersökningen visar att kunderna i allmänhet är nöjda med det ombud de har varit i kontakt med, även om kontakterna är sporadiska. Svaret på frågan om direktregistrering skulle dock kunna vara en indikation på att många kunder faktiskt vill ha möjlighet att registrera enbart domännamn, utan andra vidhängande tjänster.



#### **4.5.4 .SE:s BESLUT**

.SE beslutar om att ha en modell där en Registrant alltid ska kunna erbjudas möjlighet att byta till annan Registrar. Ett byte till ny Registrar ska alltid kunna ske genom att .SE likt andra ccTLD:er tillämpar transferrutiner som är lika för alla Registrarer som vill byta från en Registrar till en annan.

Dessa frågor kommer att regleras i .SE:s avtal med Registrar.

## 4.6 Övergång till ny affärsmodell för .SE

**Fråga 9.1: Enligt vilken modell anser ni att befintliga Registranter ska hanteras vid övergången till ny affärsmodell?**

**Fråga 9.2: Vad anser ni om den föreslagna tidsfristen på två år?**

**Fråga 9.3: Vilka för- respektive nackdelar ser ni med de olika modellerna?**

En förändring av .SE:s affärsmodell i den riktning som beskrivits i tidigare dokument innebär att .SE:s nuvarande innehavare av domännamn kommer att påverkas kraftigt. Den största påverkan kommer av att Registranten tvingas ha en relation med en Registrar för den framtida administrationen av sitt eller sina domännamn.

Övergången innebär att vi kommer att behöva utvärdera de olika alternativa metoder som finns för att överföra varje Registrant till någon Registrar.

Teoretiskt ser .SE tre mycket förenklade handlingsalternativ:

- Alternativ 1. Nuvarande innehavare av .se-domäner ligger kvar i .SE Registrar och får i sin egen takt och successivt välja om och när man vill knyta sig till en Registrar. .SE kan så småningom komma till slutsatsen att det finns så få Registranter kvar hos .SE Registrar att det finns anledning att tvinga dessa till ett aktivt val. Ett sådant förlopp kan ta flera år.
- Alternativ 2. Nuvarande innehavare av .se-domäner får en begränsad tid på sig att välja Registrar. Registranten måste själv göra ett aktivt val av Registrar inom den begränsade tidsperioden (t.ex. två år). Om kunden inte har valt Registrar inom tidsfristen kan domännamnet komma att avregistreras.
- Alternativ 3. Nuvarande innehavare av .se-domäner fördelas vid övergången omgående på befintliga Registrarer enligt i förväg definierade kriterier, som t.ex. vilken naturlig koppling som redan finns till en Registrar.

### 4.6.1 REMISSEN

I de svar som inkommit från ombud förordas alternativ 2 i första hand, och helst med en kortare tidsfrist än två år som var exemplet i förslaget. Efter alternativ 2 väljer man alternativ 3. Av övriga remissinstanser är det få som har besvarat frågan. Undantag är UMDAC, KTH och Sveriges Kommuner och Landsting som förordar alternativ 1. De senare anser dessutom att dagens affärsmodell ska behållas och att de nya förslagen gör att .SE tar ett steg tillbaka i förhållande till Registranterna vilket inte gagnar toppdomänens strategiska roll som informationsbärare i samhällsnyttans tjänst.

**PTS** framhåller som tidigare angivits i ett samlat svar för dessa frågor att reglerna för tilldelning och registrering av domännamn ska utformas så att förfarandet är öppet och icke-diskriminerande, med särskilt beaktande av skyddet för den personliga integriteten, användarnas intressen och andra allmänna intressen samt utvecklingen inom Internetområdet.

**Ombudsforeningen** framför att de flesta Registrarer anser att alternativ 3 är det enda alternativet, men att enstaka röster hörs även för alternativ 2. Man anser den föreslagna tidsfristen är för lång, och att kunden bör få ett incitament att välja genom att priset för att ligga kvar i Last Resort höjs rejält.

## 4.6.2 REKOMMENDATION FRÅN PRG

PRG konstaterar att genomförandet kräver att .SE säger upp nuvarande avtal med sina slutkunder och att de som önskar ha kvar sitt domännamn tecknar ett nytt avtal med en Registrar.

För att underlätta för slutkunderna har PRG diskuterat om det är möjligt att låta .SE föreslå slutkunden en viss Registrar som kunden sedan tidigare har den närmaste anknytningen till. PRG menar att detta vore önskvärt, men att en sådan ordning innebär problem med hur den närmaste anknytningen skall bestämmas. PRG menar att denna fråga kräver närmare överväganden. PRG framhåller också att sådana rekommendationer till slutkunden kan kräva att vissa funktioner i Domännamshanteraren stängs under övergångsperioden.

PRG rekommenderar att:

- övergången får ta 15 månader från Dagen D;
- ombuds-id ska knytas till domänerna snarast;
- accessrättigheterna till Domänhanteraren ska förändras omgående;
- ombuden ska ges möjlighet att hantera de domäner som har deras Ombuds-id omgående/snarast (samtidigt med frysning för slutkund);
- projekt för hur rekommendationer på Registrar skall ske startas omgående;
- betalningsrutiner måste utarbetas så att den ekonomiska risken minimeras;
- .SE måste säkra Registrarens betalningsförmåga;
- en detaljerad tidplan inkluderande de olika delprojekt som löper omgående ska tas fram och kommuniceras.

## 4.6.3 KUNDUNDERSÖKNING

Kundernas egna åsikter om vilken lösning som är att föredra fördelar sig ganska lika på Alternativ 1 (välja själv) respektive Alternativ 3 (automatiskt tilldelas ett ombud). De allra flesta kunder har en korrekt uppfattning om vem de vände sig till för att registrera domännamnet (32 % av företagskunderna respektive 59 % av privatkunderna), antingen spontant, eller efter lite hjälp att komma ihåg.

## 4.6.4 .SE:S BESLUT

.SE beslutar att befintliga kunder hanteras enligt Alternativ 1 på följande sätt:

Nuvarande innehavare av .se-domäner ligger kvar i .SE Registrar och får i sin egen takt och successivt välja om och när man vill knyta sig till någon annan Registrar. Förändringen för nuvarande kunder blir därmed inte så dramatisk. Genom att erbjuda direktregistrering kan .SE även tillgodose deras framtida behov av nya domäner utan att de tvingas in i en relation med en ny part. Kunder som väljer att stanna kvar hos .SE, som alltså inte byter till annat ombud, kommer också att behålla sina accessrättigheter till Domänhanteraren, vilken kommer att vara .SE Registrars verktyg för administration av domäner.

Prissättning av tjänsten i förhållande till befintliga kunder måste göras på ett sådant sätt så att den inte väcker starka negativa reaktioner hos allmänheten. Förhållandet är annorlunda när det gäller nyregistrering och nya kunder.

Registrantens valfrihet utgör en viktig parameter för .SE vid utformningen av en ny affärsmodell. En Registrant ska inte i något läge behöva hamna i en situation där det kan uppstå inlåsnings effekter.

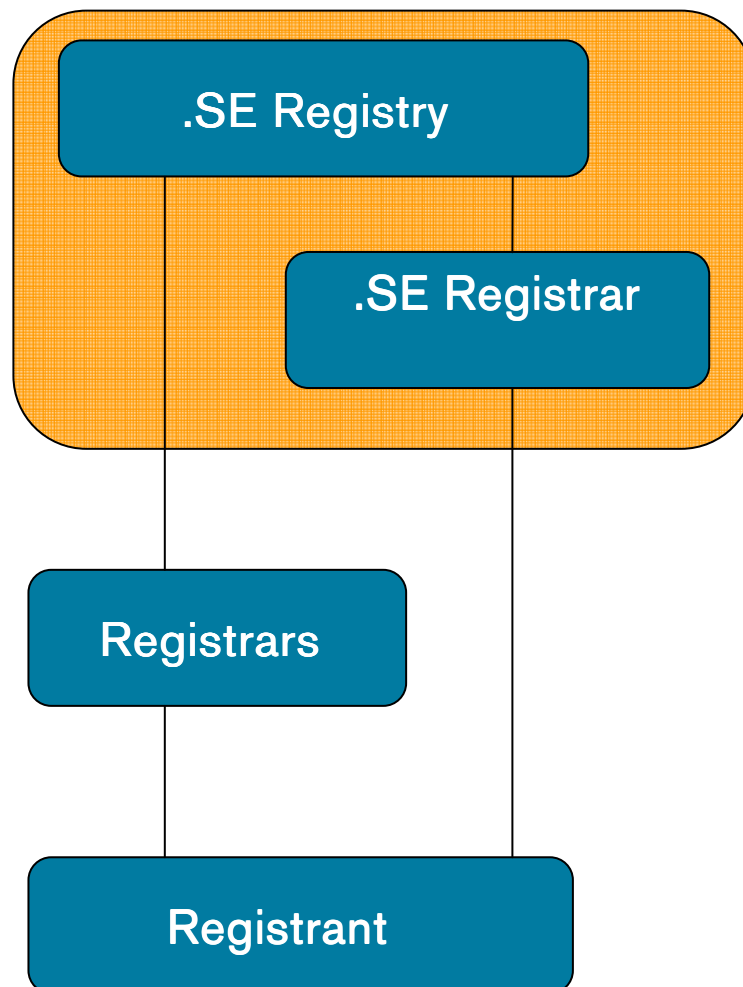
Styrelsens uppfattning är att en ny affärsmodell enligt beskrivningen i detta dokument är möjlig att genomföra kring årsskiftet 2008/2009. Tidplanen måste bl.a. ta hänsyn till remisstid för nytt avtal mellan Registry och Registrar samt tiden för att utveckla och genomföra en ackrediteringsprocess för Registrarer.

## 5 Sammanfattning av .SE:s beslut

Registrantens valfrihet har utgjort en av de allra viktigaste parametrarna i .SE:s arbete med en ny affärsmodell. Vid utformningen av besluten har .SE:

- strävat efter att villkoren för tilldelning och registrering av domännamn utformats så att de är öppna och icke-diskriminerande,
- särskilt beaktat skyddet för den personliga integriteten, användarnas intressen och andra allmänna intressen; samt
- särskilt beaktat utvecklingen inom Internetområdet.

## Ny affärsmodell



Figur 1: Ny affärsmodell

**.SE beslutar** att man även i fortsättningen ska vara ett tjockt Registry med högt ställda krav på datakvalitet då vi anser att detta bäst motsvarar kraven i Toppdomänslagen. Det ligger också närmare den nuvarande modellen och i linje med utvecklingen inom andra ccTLD:er. Ett tjockt Registry underlättar möjligheten att dels ha kontroll över registerinnehållet, dels kunna hålla en god registerkvalitet och kunna erbjuda tillgång till uppgifter på ett samordnat sätt. .SE kommer att ställa höga krav på databaskvalitet, och förväntar oss att alltid snabbt få aktuell information från samtliga Registrarer.

**.SE beslutar** att vi vid övergången till ny affärsmodell hanterar befintliga kunder så att dessa ligger kvar hos .SE Registrar och i sin egen takt och successivt får välja om och när man vill gå över till någon annan Registrar. Förändringen för nuvarande kunder blir därmed inte så dramatisk. Genom att erbjuda direktregistrering kan även deras framtida behov av nya domäner tillgodoses utan att de behöver tvingas in i en relation med en ny part. Kunder som väljer att stanna kvar hos .SE, att alltså inte byta till annat ombud, kommer också att behålla sina accessrättigheter till Domänhanteraren, vilken därmed kommer att bli den nya Registrarverksamhetens verktyg för administration av domäner.

Prissättning av domännamnstjänsten i förhållande till befintliga kunder måste göras på ett sådant sätt så att den inte väcker starka negativa reaktioner. Det förhållandet kan emellertid se något annorlunda ut när det gäller nyregistrering av domäner för såväl befintliga som nya kunder.

Det ska när som helst och utan problem vara möjligt för en Registrant att övergå till en annan Registrar. En Registrant ska inte i något läge behöva hamna i en situation där det kan uppstå inlåsnings effekter.

Som domänadministratör bär .SE ansvaret för att den nya affärsmodellen inte konkurrerar med .SE:s egna Registrarer.

I och med inrättandet av en egen Registrarverksamhet löser vi också frågan om inrättandet av en Last Resort-funktion, vars uppgift bl.a. är att hantera de situationer där en Registrar av någon anledning inte kan fullfölja sitt avtal med Registry för .SE, t.ex. vid en konkurs. Det innebär att .SE:s Registrarverksamhet i dessa lägen tar över Registranten och dennes domän/er och kommer att ligga kvar där tills dess att Registranten själv väljer att byta till någon annan Registrar.

**.SE beslutar** att slutkundsavtalet i normalfallet ligger hos en Registrar vilket innebär att Registraren är den som ingår avtal med Registranten för domännamnstjänsten. Slutkundsavtal kommer därmed också att existera med .SE för a) de befintliga kunder som väljer att ligga kvar hos .SE efter övergången till ny modell; b) för Last Resort c) för de kunder som väljer att registrera domäner direkt hos .SE.

Den del av SE:s beslut som innebär att en Registrar i princip har alla kontakter med respektive Registrant från registreringsstillfället och tills vidare, har brett stöd hos ombuden. Detta innebär t.ex. att Registraren tar hand om faktureringen av årsavgiften för domännamn till Registranten under hela den tid som domännamnet innehas av Registranten., dvs. redan från registreringsstillfället.

Med den nya affärsmodellen som ger .SE:s Registrarer ett betydligt större ansvar kommer .SE också att ställa betydligt högre krav på Registrarer i den del av deras verksamhet som rör .SE. Kraven på Registrarer ska även fortsättningsvis regleras i avtal mellan .SE Registry och Registraren.